

سرشناسه: کوشکی، محمدصادق.
عنوان: تبار ترور (مروری بر تاریخچه و کارنامه‌ی تروریستی سازمان مجاهدین خلق).
نام پدیدآور: محمدصادق کوشکی.
مشخصات نشر: تهران: مرکز اسناد انقلاب اسلامی، ۱۳۷۸.
مشخصات ظاهری: [۴۸۰] ص: مصور.
فروست: مرکز اسناد انقلاب اسلامی: ۵۶۱، احزاب و گروه‌ها: ۲۱.
شابک: ۳۹۰۰۰ ریال: 3-2: 978-964-419-231-3
وضعیت فهرست نویسی: فیا.
یادداشت: عنوان دیگر: مروری بر تاریخچه و کارنامه‌ی تروریستی سازمان مجاهدین خلق.
یادداشت: کتابنامه: ص. [۴۳۳]-۴۳۶.
عنوان دیگر: مروری بر تاریخچه و کارنامه‌ی تروریستی سازمان مجاهدین خلق.
موضوع: سازمان مجاهدین خلق ا.ا.ا.
رده‌بندی کنگره: ۱۳۸۷ ک۹م۳۳/۵: DSR ۱۶۶۱
رده‌بندی دیویی: ۹۵۵/۰۸۴۰۴۵
شماره کتابشناسی ملی: ۱۴۳۹۳۷۶
تاریخ درخواست: ۱۳۸۷/۴/۸
تاریخ پاسخگویی: ۱۳۸۷/۴/۹
کد پیگیری: 1239252

تبار ترور

(مروری بر تاریخچه و کارنامه‌ی

تروریستی سازمان مجاهدین خلق)

انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

عنوان: تبار ترور اسلامی، تاریخچه و کارنامه‌ی تروریستی سازمان مجاهدین خلق ایران

تألیف: دکتر محمدصادق کوشکی

نوبت چاپ: اول، تابستان ۱۳۸۷

شمارگان: ۲۰۰۰ قیمت: ۳۹۰۰ تومان

حروف چینی و لیتوگرافی: انتشارات مرکز اسناد انقلاب اسلامی

چاپ و صحافی: چاپخانه مرکز اسناد انقلاب اسلامی

سایک: ۹۷۸-۹۶۴-۱۹-۲۹۱-۳

ISBN 978-964 419 291-3

کلیه حقوق این اثر برای ناشر محفوظ است.

نشانی: تهران، خیابان شریعی، برسیده به میدان قدس، روبروی پمپ بنزین اسدی، پلاک ۲۰۹۴.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی، صندوق پستی ۹۳۹۵/۳۸۹۶ تلفن: ۲۲۲۱۱۱۹۴ تلفکس: ۲۲۲۱۱۱۷۴

www.irde.ir

فهرست مطالب

۱۱	 مقدمه
۱۳	 پیشگفتار

بخش اول:

۱۷	 تاریخچه‌ی سازمان مجاهدین خلق
۱۹	 فصل اول: سازمان قبل از انقلاب اسلامی
۱۹	 بنیانگذاران سازمان
۲۳	 انگیزه‌های تشکیل سازمان
۲۵	 نگاهی به روابط سازمان مجاهدین خلق و نهضت آزادی
۲۷	 تأسیس سازمان و اقدامات اولیه‌ی آن
۳۲	 مبارزه‌ی مسلحانه
۳۹	 نخستین ضربه؛ برخورد با رژیم
۴۱	 پیامد ضربه‌ی نخست
۴۷	 سازماندهی مجدد؛ انتشار بیانیه
۴۹	 وقایع سال ۵۱؛ دیدار حسین احمدی روحانی با امام خمینی (ره)
۵۱	 فرار تقی شهرام و چگونگی قدرت گرفتن او
۵۵	 شرح اقدامات سازمان تا سال ۵۴؛ انفجار و ترورها
۶۱	 وضعیت اعضای سازمان در زندان
۶۵	 فصل دوم: فرآیند تغییر ایدئولوژی
۶۵	 تحلیل تاریخی

زمنه ۵، و مدل گرایش به مارکسیسم در سازمان مجاهدین خلق.....	۷۲
فصل سوم: پیامدهای تغییر ایدئولوژی.....	۱۰۱
بازتاب عکس‌العمل‌های اعضا در مقابل تغییر ایدئولوژی.....	۱۰۱
واکنش گروه‌های سیاسی در قبال تغییر ایدئولوژی.....	۱۰۹
واکنش اعضا در زندان پس از اعلام تغییر ایدئولوژی.....	۱۱۳
تحریریه، مسیر اولیه و استفاده به درگیری‌های داخلی.....	۱۲۰
گسترش فساد در سازمان.....	۱۲۲
گسترش عناق در سازمان.....	۱۳۳
تشکیل کمیته تشابها.....	۱۳۷
سازمان در ستانه‌ی پیروزی انقلاب اسلامی.....	۱۴۳
فصل چهارم: سازمان و انقلاب اسلامی.....	۱۵۵
سازمان پس از پیروزی انقلاب اسلامی.....	۱۵۵
واکنش و مقابل جریان‌های تجزیه‌طلبانه.....	۱۵۶
دفاعانده جمهوری اسلامی.....	۱۶۱
ماجرای دستگیری سعادتی.....	۱۶۶
موضوع سازمان در برابر انتخابات خبرگان قانون اساسی.....	۱۶۸
سازمان و سخنرانان‌های خامنه‌ای.....	۱۷۱
سازمان و رأی‌ناتخابات ریاست جمهوری.....	۱۷۲
سازمان و انتخابات نمایندگان اولین دوره‌ی مجلس.....	۱۷۴
سازمان پس از انقلاب.....	۱۷۵
تشکیل سپهبدان و حضور در جنگ.....	۱۷۹
سکول‌های موضوع سازمان در برابر نظام جمهوری اسلامی.....	۱۸۲
موضوع سازمان در قبال آزادسازی کربوکان‌های آمریکایی.....	۱۸۴
سازمان و کودتا در پایگاه هوایی شهید نوژه.....	۱۸۶
سازمان و انقلاب فرهنگی.....	۱۸۸
وضعیت‌های حیاورده اسفند و تبعات آن.....	۱۸۹
جسمیات و کردهمایی‌های سازمان.....	۱۹۱
سازمان ماه خمینی.....	۱۹۳

سی خرداد ۶۰؛ مقدمات ورود به فاز نظامی.....	۱۹۷
--	-----

بخش دوم:

سازمان مجاهدین خلق، فاز مسلحانه و تروریسم.....	۲۰۷
مقدمه.....	۲۰۹
فصل اول: زمینه‌ها، علل و چگونگی ورود سازمان به فاز مسلحانه.....	۲۱۳
مداخلی بر کارنامه‌ی تروریسم سازمان مجاهدین خلق ایران.....	۲۲۸
فصل دوم: عملیات‌های تروریستی علیه شخصیت‌های سیاسی - مذهبی مشهور.....	۲۳۱
۱- عملیات تروریستی منجر به شهادت محمد کجویی.....	۲۳۱
۲- عملیات تروریستی منجر به شهادت آیت‌الله علی قدوسی.....	۲۳۵
۳- عملیات تروریستی منجر به شهادت آیت‌الله مدنی.....	۲۳۷
۴- عملیات تروریستی منجر به شهادت شهید هاشمی‌نژاد.....	۲۳۹
۵- عملیات تروریستی منجر به شهادت آیت‌الله دستغیب.....	۲۴۲
۶- عملیات تروریستی منجر به مجروحیت حجت‌الاسلام	
احسان‌بخش.....	۲۴۵
۷- عملیات تروریستی منجر به شهادت آیت‌الله صدوقی.....	۲۴۷
۸- عملیات تروریستی منجر به شهادت آیت‌الله اشرفی‌اصفهانی.....	۲۵۰
۹- عملیات تروریستی منجر به شهادت سیدالضدالله لاجوردی.....	۲۵۲
۱۰- عملیات تروریستی منجر به شهادت میهن‌پید صیادشیرازی.....	۲۵۶
فصل سوم: عملیات‌های تروریستی علیه مسئولان رده‌های میانی نظام و	
شهروندان عادی.....	۲۶۱
فصل چهارم: عملیات‌های تخریبی سازمان مجاهدین خلق علیه ساختمان‌ها،	
اماکن و اموال عمومی و خصوصی (منجر به خسارت‌های مادی).....	۳۶۹
تصاویر:.....	۴۰۵
کتابنامه:.....	۴۳۳
نمایه:.....	۴۳۷

مقدمه

بدون شک یکی از اتهاماتی که در طول سال‌های پس از پیروزی انقلاب اسلامی از سوی قدرت‌های استکباری متوجه نظام جمهوری اسلامی شده اتهام حمایت از تروریسم و حتی تروریستی بودن حاکمیت جمهوری اسلامی است و این در حالی است که نظام جمهوری اسلامی و شهروندان آن قربانی وسیع‌ترین حرکت سازمان‌یافته تروریستی در نیمه دوم قرن بیستم به شمار می‌آید. این حرکت تروریستی که در قالب «سازمان مجاهدین خلق» نظام‌یافته بود به اشکال مختلف از سوی دولت‌های غربی مورد حمایت قرار گرفته و عملکرد هولناک آن در طراحی و اجرای گسترده‌ترین عملیات تروریستی تاریخی معاصر جهان نادیده گرفته شده است.

از سوی دیگر علی‌رغم آسیب‌های فراوانی که از جانب این مجموعه‌ی تروریستی متوجه نظام جمهوری اسلامی و شهروندان آن شده - با کمال تأسف - تاکنون شاهد یک فعالیت پژوهشی جدی جهت آشکارسازی ابعاد تروریستی سازمان مجاهدین خلق نبوده‌ایم و این خلأ باعث شده تا امکانی مناسب آشکارسازی نفاق و دورویی کشورهای استکباری حامی تروریسم از سوی نظام جمهوری اسلامی فراهم نیامده باشد.

اثر حاضر گام کوچکی است در مسیر اثبات پژوهشگرانه و مستند گوشه‌هایی از فعالیت‌های تروریستی سازمان مجاهدین خلق در گستره‌ی جغرافیایی جمهوری اسلامی ایران براساس اسناد درون سازمانی و امید است که گام‌های آتی با استحکام علمی و پژوهشی افزون‌تر برداشته شود.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی ضمن تشکر از مؤلف محترم از همکاران پرتلاش
معاونت پژوهشی و انتشارات تشکر و قدردانی می‌نماید.

مرکز اسناد انقلاب اسلامی

www.ketab.ir

پیشگفتار

معرفی اثر و اهداف آن

تاریخ معاصر ایران - بدون اغراق - از جمله‌ی پیچیده‌ترین و پرابهام‌ترین تاریخ‌هایی است که پژوهشگران با آن روبه‌رو می‌شوند. ایران معاصر به دلایل مختلفی چون: اهمیت جغرافیایی - راهبردی، تلاقی فرهنگ‌ها و جاذبه‌های مادی و معنوی بسیار، در مقاطع زمانی گوناگون شاهد وقوع حوادثی بوده که به واسطه‌ی تعدد بازیگران و کارگردانان آشکار و پنهان و زمینه‌ها و پیامدهای متفاوت، نه تنها مورد بازشناسی و توصیف دقیق و علمی قرار نگرفته‌اند، بلکه احتمال دارد که در آینده به محاق فراموشی رفته، قبل از هرگونه ابهام‌زدایی، به سایر مجهولات و مبهمات تاریخ بشری افزوده شوند.

طبیعی است که حوادث سیاسی حجم قابل توجهی از مجموعه حوادث فوق را تشکیل بدهد، چرا که حوزه‌ی سیاست به واسطه‌ی پیچیدگی‌ها و ابهامات ذاتی خود و سطوح مختلف پنهان‌کاری موجود در آن، از استعداد ویژه‌ای برای مجهول ماندن برخوردار است. در این میان، مقوله‌ی سازمان‌ها و گروه‌های سیاسی (خصوصاً گروه‌هایی با خط‌مشی مسلحانه و مخفی) به مثابه یکی از مهم‌ترین مباحث حوزه‌ی سیاست عملی، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده و بالطبع به همین میزان در ایجاد ابهام و گسترش مجهولات سیاسی - تاریخی سهیم است. سازمان مجاهدین خلق از جمله مشهورترین شکل‌های سیاسی است که به واسطه‌ی ویژگی‌های منحصر به فرد خود در طول عمر قریب به چهل ساله‌اش، به تناوب کانون توجه سیاستمداران،

یازدهسگزان و عامه‌ی مردم را گرفته و برخلاف بسیاری از گروه‌های مشابه، توانسته است نزدیک به چهار دهه در صحنه‌ی سیاسی کشور (به مثابه‌ی یک عنصر قابل توجه) باقی بماند. مدتی هم این امر، چنان حاله‌ای از ابهام، گذشته و امروز این سازمان را فرا گرفته که به واسطه‌ی سکری می‌تواند با شفافیت و دقت به توصیف و بررسی آن پرداخته و به عنوان بخشی از پنج معاصر کشور آن را مورد مطالعه قرار دهد.

بررسی و مطالعه‌ی این گروه علاوه بر بعد تاریخی آن، از جنبه‌ی دیگر نیز ضروری می‌نماید و آن غسی است. سکیر آن در مخالفت با نظام جمهوری اسلامی و عناد با ارزش‌ها و تفکرات حاکم جامعه‌ی ایران است. سازمان مجاهدین خلق از ابتدای پیروزی انقلاب اسلامی با کثرت تغییرات عظیمی را در همه‌ی عرصه‌ها شاهد بوده. اما در یک عرصه‌ی خاص، خود را ثابت و مستحکم نگاه داشته و آن چیزی جز ضدیت با حکومت اسلامی و معاد ولایت فقیه نیست. از این روست که به منظور مقابله با تهدیدات متدبج شده گرفته از این گروه، شناخت دقیق آن در اولویت قرار می‌گیرد. این سخن به معنی آنکه دانستن نقش سازمان نیست. چراکه این گروه حتی در مقابله با این سرآمد به واسطه‌ی هسته‌ی خطرناک و مهم برای موجودیت نظام تقبی شود. اما توانایی آن در ادامه‌ی مبارزه با مع آن استوار مشکلاتی که در رهگذر فعالیت‌های سیاسی، تبلیغی و نظامی آن سازمانکیر نظام جمهوری اسلامی شده است، لزوم برخورد جامعه‌ی ما با آن را آشکار می‌کند. از گذشته می‌سازد و بدینین است که برای برخورد با هر پدیده، قبل از هر اقدامی باید به شناخت آن پرداخت.

تحقیق حاضر تلاشی است برای پاسخگویی به دو اولویت یاد شده و از آنجا که شناخت تاریخی سازمان مفیدی است بر سایر ابعاد شناخت (شناخت جامعه‌شناسانه، روان‌شناسانه، مدیریتی و...) لذا بررسی پیشینه‌ی سازمان و خصوصاً پرداختن به ابعاد و جنبه‌های ناقصی سازمان وجهه‌ی همت نویسنده قرار گرفته است.

روش تحقیق

در خصوص موضوع تحقیق حاضر (سازمان مجاهدین خلق) کمتر پژوهشی را

می‌توان یافت که به صورت همه‌جانبه و به دور از قضاوت‌های احساسی، به رشته‌ی تحریر درآمده باشد. همین امر وظیفه‌ی این نوشتار را سنگین‌تر و کار را بر آن دشوارتر می‌سازد. برای تحقیق درباره‌ی سازمان، چهار منبع اساسی متصور است که به ترتیب عبارت‌اند از:

- ۱- کتب و مقالاتی که خارج از چارچوب سازمان منتشر شده است؛
 - ۲- کتب و نشریات منتشره شده از سوی سازمان؛
 - ۳- اعترافات اعضای بازداشت‌شده‌ی سازمان (قبل و بعد از انقلاب) و اسنادی که درون سازمان کشف شده؛
 - ۴- مصاحبه با بنیانگذاران، کادرها و اعضای باسابقه‌ی سازمان.
- با توجه به اینکه از مجموعه کادرهای باسابقه‌ی سازمان (جز چند مورد انگشت‌شمار) دیگر کسی در ایران موجود نیست و محدود افراد باقی‌مانده نیز خود از جمله‌ی مدعیان و طرف‌های درگیر در اختلافات درون سازمانی بوده‌اند، لذا اطلاعات به دست آمده از آنان نمی‌تواند خالی از پیشداوری و دخالت احساسات باشد. از این رو، با حذف منبع چهارم و ترکیب اطلاعات منابع ردیف اول تا سوم، سعی شده است تا خارج از هرگونه داوری، به توصیف دقیق (و البته مختصر) تاریخ و تحولات سازمان پرداخته شود و در مسائلی که منابع سه‌گانه‌ی فوق اطلاعات متضاد و یا متناقضی ارائه نموده‌اند، موارد اختلاف جمع‌آوری و ارائه شود تا راه برای قضاوت آتی پژوهشگران هموارتر گردد.

ساماندهی تحقیق

این نوشتار از دو بخش مجزا تشکیل شده است: بخش نخست حاوی فصول اول تا چهارم تحقیق است که به تاریخچه‌ی سازمان در مقطع قبل و بعد از پیروزی انقلاب اسلامی تا مقطع ورود به فاز مسلحانه می‌پردازد. بخش دوم به بررسی عملکرد تروریستی سازمان و توصیف پیامدهای آن اختصاص یافته است.

بدیهی است مسئولیت ضعف‌ها و نواقص اثر حاضر برعهده‌ی نگارنده خواهد بود و

امید است که با نقد و بررسی صاحب‌نظران و محققان از حجم این نواقص کاسته شود. در خاتمه بر خود لازم می‌دانم از همیاری سرکار خانم مرضیه علیشاهی که بازنویسی و تدوین قسمت‌های از بخش اول این اثر را بر عهده داشته‌اند تشکر و قدردانی نموده و سپاس از عطف و همراهی‌های صادقانه‌ی ریاست مرکز اسناد انقلاب اسلامی و کارکنان مستند‌های کوناگون آن (معاونت پژوهشی، کتابخانه و بخش اسناد و معاونت نشر) را بگویم.

دکتر محمدصادق کوشکی

عضو هیئت

علمی دانشگاه خواجه نصیرالدین طوسی